

Vaderschapssymposium, Amsterdam, 19 Juni 2015



Waar staat papa?

Renske Keizer

Wie ben ik?



- Bijzonder hoogleraar Vaderschap (UvA)
- Universitair hoofddocent Familiesociologie (EUR)
- Interdisciplinaire kijk op vaderschap (sociologie, pedagogiek, psychologie, economie, demografie)
- 1^e leerstoel Vaderschap: Vader Kennis Centrum

Waarover ga ik vandaag vertellen?

- De rol van vaders
- Vaders in wetenschappelijk onderzoek
- Wat is de kracht van een vader?
- Vaderschap in de praktijk
- Discrepanties wetenschap en praktijk

Vaders in wetenschappelijk onderzoek: Waarom nu?



→Maakt onderzoek naar vaders & vaderschap noodzakelijk

Amerikaans versus Europese aandacht

Amerikaans onderzoek:

- zorgen om 'deadbeat' vaders
- vaders in criminaliteit
- grote etnische diversiteit

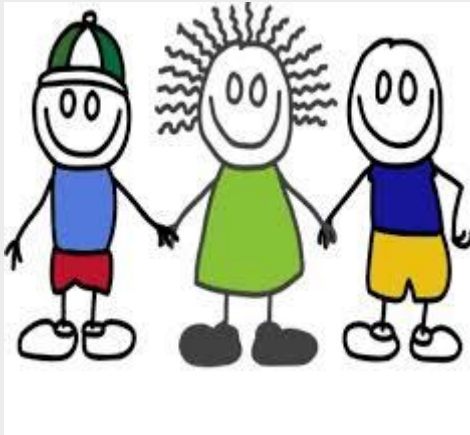
Europees onderzoek pas later:

- zorgen om houdbaarheid welvaartsstaat
- vaders in beeld vanwege emancipatiebeleid
(en minder in kader van zorgbeleid)

Wat is de kracht van de vader?



Invloed van vader op ontwikkeling kind



Mechanismes van beïnvloeding

- Spelgedrag
- Taal
- Signaleringsfunctie
- Voorbeeldfunctie



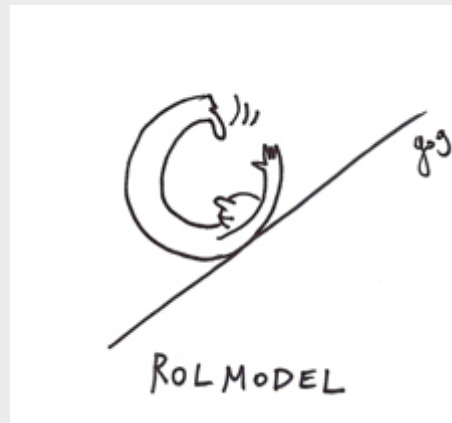
Mechanismes van beïnvloeding



Mechanismes van beïnvloeding



Mechanismes van beïnvloeding



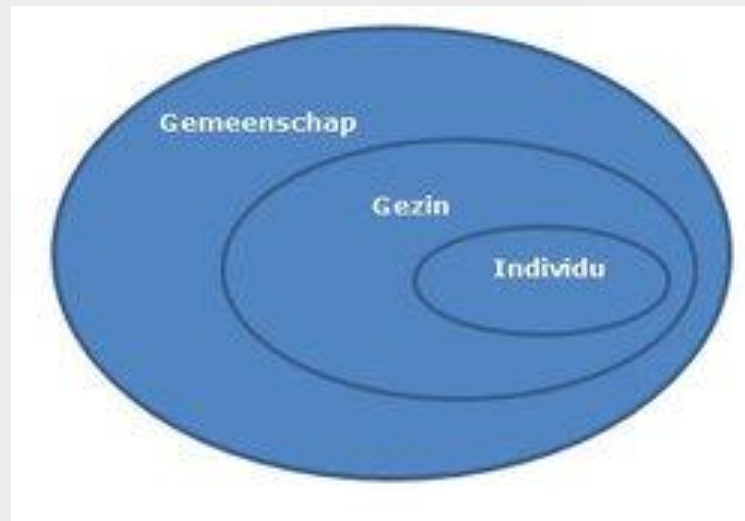
Mechanismes van beïnvloeding



Mechanismes van beïnvloeding



Kracht van de vader op meerdere terreinen en meerdere lagen van de samenleving



→ Belangrijk om kracht van vader te benutten

Maar waarom zien we dan nog relatief weinig betrokken vaders?

- Betrokken vaderschap blijkt sterk context-afhankelijk en *sterker* context-afhankelijk dan betrokken moederschap

→ de normen en regels omtrent het gedrag van een vader zijn minder duidelijk omschreven en verschillen naar context

Nederlandse context

- Moeder (nog steeds) gezien als primaire opvoeder
- Rol/kracht van vader gezien vanuit traditioneel oogpunt

Deze visie vindt zijn reflectie in:

- Cultuur
- Beleid



Nederlandse cultuur

- Moederschapsideologie:

→ Meerderheid van volwassenen eens met stelling

‘kinderen kunnen het beste verzorgd worden door hun moeder’

- Moeder als poortwachter



% kinderen onder de 3 jaar in fulltime kinderopvang

Land	Percentage
Finland	22
Zweden	48
Italië	6
Spanje	5
Belgie	38
Netherland	?

Nederlands beleid

- NL: 1,5 verdienersmodel
- Verlof is kort in vergelijking met rest van Europa
- Vader 2 dagen betaald vaderschapsverlof
- Ouderschapsverlof varieert naar CAO/sector

% Nederlanders dat ouderschapsverlof opneemt

	Mannen	Vrouwen
Totaal	14.8%	31.4%
Werkend bij overheid	40%	40%
Werkend in marktsector	10%	25%
Opleidingsniveau		
Laag	11%	17%
Midden	16%	33%
Hoog	25%	56%

Uitwerking op gedrag maatschappij

- Werkgevers: Vaders die verlof opnemen maken minder vaak promotie (worden gezien als minder loyaal)
- Rechtbank: Kinderen na scheiding nog voornamelijk toegewezen aan moeder
- Professionals: betrekken vaders onvoldoende bij opvoeding/zien vader over het hoofd (niet per se intentioneel)

Hoe staat de Nederlandse vader er dan voor?

Aantal minuten dat een gemiddelde vader besteedt aan de zorg voor zijn kinderen ten opzichte van elk uur dat een gemiddelde moeder aan deze zorg besteedt

Land	Minuten
Finland	52.8
Zweden	47.4
Italie	45
Spanje	34.2
Belgie	39
Nederland	?

Tips

- Start vanuit gelijkwaardig ouderschap
- Maar: Meerwaarde vader \neq tweede moeder
- Kostwinning \neq minder betrokken
- Betrek vader als individu en als onderdeel ouderpaar
- Praktisch: Maak afspraken mogelijk op tijden dat vaders aanwezig kunnen zijn (avonduren/weekenden)

Kracht van de vader wordt afgaande op huidige beleid en wetgeving nog niet (genoeg) begrepen en benut

- Hier liggen kansen en uitdagingen voor wetenschappers, beleidsmakers, professionals, werkgevers, moeders, en vaders

→ Vaderinclusief 'beleid'